

KOLME SANAA.

Turun yliopiston kanslerin, professori E. N. Setälän Suistamon museon avajaisissa 24/8 1930 luettu puhe.

Vanha kansanmuistelo kertoo, että vanha Väinämöinen kerran rakennustyössä kaipasi kolmea sanaa, joita ilman hän ei voinut saada rakennustyötään valmiiksi. Hän läksi silloin vanhan tietäjän haudalle, missä jo ikihongat kasvoivat manalle menneen hartioilla.

»Sill' on suussa suuri tieto,
mahti ponneton povessa»,

laulaa manalle menneestä kansanmuistelo, vanha Väinämöinen hänet nostatti haudastaan, vaati manallemennyttyä avaamaan sanaisen lippaan ja sieltä antamaan elävälle polvelle ne sanat, jotka siltä puuttuivat, joita ilman se ei voinut saada työtään valmiiksi.

Emme saata tässä tilaisuudessa ryhtyä tutkimaan, mitä tämä kertomus alunperin merkitsee. Mutta meille, nykyajan ihmisille tuo vanha kertomus esiintyy suurenmoisena vertauskuvana. Me nykyajan ihmiset tarvitsemme kosketusta muinaisuuden, entisyyden kanssa voidaksemme oikein ymmärtää, voidaksemme rikastuttaa omaa elämäämme.

Mitkähän ovat ne kolme sanaa, joita me, nykyajan polvi, kaipaamme? Minä luulen, että ne kolme sanaa ovat nuo vanhat sanat

usko, toivo, rakkaus.

Usko viittaa enimmäin *menneisyyteen*: me tar-

vitsemme uskoa siihen, ettei se viljelyksen työ, jonka meidän esi-isämme ovat tehneet saattaakseen tämän maan meidän asuttavaksemme, ole hukkaan tehty, ettei se hiki ja veri, joka on valunut tähän maaperään, ole hukkaan vuotanut. Me tarvitsemme uskoa siihen, että meidän työmme on heidän, ikimenneiden polvien työn jatkoa.

Toivo viittaa *tulevaisuuteen*. Me tarvitsemme toivoa, me tarvitsemme lujaa tahtoa, että me nykyinen sukupolvi olemme säilyttävät kansojen kalliimman lahjan, isänmaamme vapauden sille polvelle ja niille lukemattomille polville, niille vielä syntymättömille polville, jotka seuraavat meidän jälkeemme.

Rakkaus — se on suurin näistä kolmesta, se yhdistää menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden. Sitä sanaa me kaikki tarvitsemme enimmäin, meidän pitää voida unohtaa nykyiset kiistamme ja muistaa, että yläpuolella kaikkien kiistojemme on isänmaa, jonka entiset polvet ovat meille antaneet ja jonka me nykyinen sukupolvi tahdomme työllämme ja rakkaudellamme koskemattomana, vapaana antaa niille sukupolville, jotka seuraavat meidän jälkeemme.

Suuri on usko, suuri on toivo, mutta rakkaus se on näistä kaikista suurin.

Ylijohtaja Uno Brander.

— Harras Karjalan ystävä ja rajaseutujen valvoja, ylijohtaja Uno Brander täytti heinäk. 23 p:nä 60 vuotta. Ylijohtaja Branderin monista toimista on mainittava rajaseudun maataloudellisen edistyksen uupumaton huolenpito, jolle hän on omistanut koko viime vuosiensa toiminnan. Sen ohella on hän innokkaana toimihenkilönä Suomen Rajaseutuyhdistyksessä, ollen sen monien aloitteiden uutera suunnittelija. Karjalan Sivistysseuran jäsenenä ja hartaana ystävänä on hän koko

seuran toiminnan ajan lämpimällä myötätunnolla seurannut sen toimintaa, viimeksi myötävaikuttaen tehokkaasti sen Suistamolalle perustetun Shemeikka-museon syntyyn ja aikaansaantiin.

— *Professorinimitys*. Suomalaisen ja vertailevan kansanrunouden tutkimuksen professoriksi Helsingin yliopistoon nimitti tasavallan presidentti heinäkuulla ylim. professorin Aukusti Robert Niemen.

— Kuollut inkeriläinen Inkerin ja Karjalan tutkija. Helsingissä kesäk. 2 p:nä kuoli Inkerin ja Karjalan vanhojen olojen tutkija yliopettaja P. Toikka 68 v. ikäisenä. — Yliopettaja Toikka oli syntynyt Hietamäellä Inkerissä. Tultuaan ylioppilaaksi v. 1880 hän suoritti fil. kandidaattitutkinnon 1885. Samana vuonna hän tuli inkeriläisen Kolppanan opettajaseminaarin johtajaksi, hoitaen tätä tointa vuoteen 1898, jolloin hän siirtyi Pietarin suomalaisen yhteiskoulun johtajaksi. Muutamia vuosia myöhemmin hän tuli Helsingin suomalaisen normaalilyseon venäjänkielen yliopettajaksi, mikä virka sittemmin lakkautettiin. Vainaja toimi myös jonkun aikaa sanomalehtimiehenä ja julkaisi paitsi pienempiä tutkimuksia, myös joitakin oppikirjoja.

SUURI ISÄNMAALLINEN LIIKE.

Helsinkiin, maan pääkaupunkiin, saapui kesäk. 10 p:nä 10-tuhantinen maan talonpoikaisjoukko maan kaikilta ääriiltä kokoutuneena lähetystönä ilmaisemaan hallitukselle ja eduskunnalle mielialaansa ja huolestustaan maassa uudelleen vironneiden maata jäytävien voimien johdosta. Suuret isänmaalliset päivät virittivät koko maassa lujaa uutta isänmaallista henkeä, minkä tuloksena on ollut monien yhteiskunnallisten laitosten, kuten valtuustojen, puhdistaminen kommunistisista aineksista.